

GRIEG SEAFOOD ROGALAND AS
C Sundtsg 17/19
5004 BERGEN

Vår dato: 29.10.2020
Vår ref.: 202007758-9
Arkiv: 317
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Sigrun Birkeland Rawcliffe
sbi@nve.no

Oversending av revisjonsrapport og varsel om vedtak om retting - Grieg Seafood Rogaland AS, avdeling Trosnavåg

Vi viser til revisjon av Grieg Seafood Rogaland sitt anlegg på Trosnavåg og oversender rapporten fra revisjonen som ble holdt 13.10.2020. Revisjonen var varslet i brev av 21.9.2020.

Revisjonen resulterte i to avvik og fire anmerkninger.

Rapporten beskriver de avvikene og anmerkningene som ble avdekket ved revisjonen. Dere må sende bekreftelse på at avvikene er rettet til nve@nve.no innen 1.2.2021. Dersom avvikene ikke er rettet innen tidsfristen, varsler NVE om at vi vil vurdere å treffe vedtak om retting.

Dere kan uttale dere innen tre uker etter at rapporten er mottatt. Det er særlig viktig at dere korrigerer/supplerer opplysninger som gjelder saken. Dersom uttalelsen ikke er kommet til NVE innen fristen, vil vi legge til grunn opplysningene vi har i saken.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
Avdelingsdirektør

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Revisjonsrapport

Revidert enhet:	Grieg Seafood Rogaland AS
Revisjonsdato:	13. – 14.10.2020
Sted:	Avdeling Trosnavåg
Medvirkende fra revidert enhet:	Produksjonssjef settefisk Atle Jøsang Kvalitetsleder Helge Eriksen Driftsleder Trosnavåg Beathe Rokstad Produksjonsoppfølger Flemming Tegllund
Revisorer fra NVE:	Revisjonsleder Sigrun Birkeland Rawcliffe Medrevisor Katarina C Eftevand
Seksjon:	Seksjonssjef Mari Hegg Gundersen, TBMV

1 Innledning

Formålet med revisjonen var å kontrollere om virksomheten oppfyller krav i regelverk, tillatelser og vedtak gitt i eller i medhold av lovgivningen NVE forvalter.

NVE gjennomfører for tiden en landsdekkende og systematisk gjennomgang av settefiskanlegg med fokus på de krav som er satt til disponering og bruk av vassdragsressursen. Vi erfarer at settefiskbransjen har lite kjennskap til krav og plikter som følger av en vassdragskonsesjon. NVE ser derfor behov for å påpeke forbedringspunkter og veilede selskapene.

1.1 Grunnlag

Revisjonsgrunnlaget var følgende:

- LOV-2000-11-24-82: Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- FOR-2011-10-28-1058: Forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag)
- Konsesjon til vannuttak og regulering i Trosnavågvassdraget (2.3.2004)
- Vurdering av konsesjonsplikt ved utvidelse av smoltproduksjon Grieg Seafood Rogaland AS, avd Trosnavåg (29.6.2007)
- NVEs tilbakemelding til plan for dokumentasjon av minstevannføring (18.12.2008)
- Tilbakemelding om lukking av avvik etter revisjon 2. juni 2009
- Godkjenning av detaljplan for dam Ulvåne - Bokn kommune, Rogaland (12.7.2010)

- Rapport fra tilsyn Trosnavåg 19.04.2013 (8.5.2013)
- Avslutning av skriftlig kontroll av settefiskanlegg (7.11.2018)

Revisjonsrapporten baseres også på dokumentasjon (mottatt i forkant og i etterkant av revisjonen) og opplysninger gitt under revisjonen.

1.2 Tema for revisjonen

Revisjonen omhandlet settefiskanlegg i driftsfase med følgende tema:

- Skilting og merking
- Inntak
- Minstevannføring
- Dam
- Magasin vannstand
- Vannuttak
- Internkontroll

Revisjonen hadde spesielt fokus på målinger og registreringer (IK-vassdrag § 5.5), kartlegging av farer og problemområder (IK-vassdrag § 5.6) og håndtering av avvik (IK-vassdrag § 5.8).

1.3 Funn

2 avvik

4 anmerkninger

Avvik er: Brudd på krav i regelverk og tillatelser gitt i eller i medhold av energi- og vassdragslovgivningen og annen lovgivning NVE forvalter.

Anmerkning er: påpekning av forhold med forbedringsmuligheter eller et forhold som bør vurderes nærmere av virksomheten, men som ikke er brudd på gitte krav.

1.4 Generelle kommentarer

Tilsynet ble gjennomført med en innledende inspeksjon av reguleringsområdet med fokus på skilting og merking av magasin og pålagt slipp av minstevannføring. Deretter ble revisjonsmøtene gjennomført i administrasjonsbygget i Trosnavåg. Fire ansatte deltok under møtene og det ble gjennomført to intervjuer.

Revisjonen ble gjennomført i en uformell og konstruktiv tone. Uklarheter og spørsmål som revisjonslaget hadde med fra forberedelsene ble klarlagt. Dere presenterte og redegjorde for oppbygging og bruk av kvalitetssystemet deres, VIS, på en god måte. NVE sitter igjen med et inntrykk av et internkontrollsystem som er enkelt tilgjengelig, blir brukt av de ansatte ved anlegget og at det jevnlig blir oppdatert og justert basert på tilsynserfaring ved anlegget.

Dere kunne dokumentere at myndighet og arbeidsoppgaver er tydelig definert og fordelt i organisasjonen. NVE noterte at Grieg Seafood Rogaland er i ferd med å styrke arbeidet med internkontroll med flere stillinger, noe vi anser som positivt. NVE oppfattet også at dere har etablert et internkontrollsystem som kan sørge for at dere kommer i forkant av uheldige situasjoner som kan utvikle seg til fare for sikkerhet og miljø. Det ble videre dokumentert at dere har etablert et avvikssystem som blir brukt og ser ut til å fungere etter hensikten. NVE noterte at episodene med vannmangel vinteren 2013 og sommeren 2018, med lengre perioder med svært lavt tilsig, var håndtert som avvik slik NVE hadde forventet.

Internkontrollforskriften (§ 5.1) stiller krav til at virksomheten kjenner til de plikter som følger av lov, forskrifter og andre vedtak. Under revisjonen ble det avdekket at dere ikke har tilstrekkelig kunnskap og oppmerksomhet knyttet til begrensningen i vannuttaket som er satt i konsesjonen. I tråd med konsesjonsøknaden av 5.9.2002 er det i konsesjonsdokumentet *Bakgrunn for vedtak 2.3.2004* bekreftet en begrensning på gjennomsnittlig årlig vannuttak på 5,5 m³/min (88 l/s), med månedsmidler som varierer mellom 1,4 til 9,6 m³/min (23 – 160 l/s).

Fokusområde målinger og registreringer

Revisjonen hadde spesielt fokus på målinger og registreringer (§ 5.5).

Magasin vannstand: Ved Gunnarstadvatnet og Nordre og Søre Koppervann blir vannstand avlest ukentlig og registrert digitalt i dagbok. Registrering av vannstanden i Ulvåne gjennomføres månedlig. Dere begrunnet valgt hyppighet for avlesning med at vannstanden er svært stabil og at dere kjenner tilsigsforholdene og vassdraget godt. I forbindelse med NVEs magasin kontroll 3.11.2009 meldte dere tilbake i brev 10.8.2010 at dere planla å etablere elektroniske vannstandsmålere ved alle magasin i løpet av året 2010. Under revisjonen opplyste dere om at dette ikke ble utført etter en intern behovsvurdering ved anlegget. NVE ber om at dere heretter tar kontakt med oss for en vurdering ved liknende avgjørelser.

Minstevannføring: Pålagt minstevannføring i Gunnarstadvatnet og Ulvåne blir, slik vi oppfattet det, registrert ved enkel manuell sjekk av at åpning i dam er fri for tilstopping i forbindelse med tilsyn med dam og avlesning av vannstand. Metode for dokumentasjon av minstevannføring ble godkjent av NVE i brev 23.02.2009. Forutsetningen for at det ble godkjent manuell kontroll var at vannstanden skulle kontrolleres daglig og at dere ble oppfordret til å kontrollere kapasiteten til minstevannføringsarrangementet med en vannføringsmåling. Under revisjonen kunne dere ikke i tilstrekkelig grad dokumentere at pålagt minstevannføring blir oppfylt til enhver tid.

NVE oppfordrer dere til å etablere elektroniske vannstandsmålere for automatisk registrering av vannstand i reguleringsmagasinene. NVE har utarbeidet hydrologiske retningslinjer som er å anse som anbefalt metodikk for å kunne dokumentere at pålagte målinger og registreringer gjennomføres i tråd med tillatelsen. Vi viser til våre nettsider www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/miljotilsyn. Her finner dere, under tema minstevannføring og reguleringsmagasin, NVEs retningslinjer for registrering av minstevannføring og magasin vannstand og forhåpentligvis annen nyttig informasjon.

Vannuttaket: Det ble dokumentert at vannuttaket fra vassdraget blir registrert elektronisk ved tre ulike målepunkt. En måler er plassert ved gjennomstrømningsanlegget og to ved hvert RAS-anlegg. En momentanverdi blir lest av daglig og registrert i dagbok. Vi mener at dere må etablere måleutstyr som genererer og lagrer målinger automatisk med timesverdier for å få disse mest mulig nøyaktige og etterprøvbare. Manuell avlesning av en verdi daglig oppfyller ikke NVEs krav til dokumentasjon av vannuttaket.

NVE registrerte at dere har etablert opplysningsskilt, målestaver for avlesning av vannstand og fastmerkebolter ved magasinene. Vi mener at dere bør legge til rette for at avlesning av vannstand kan gjennomføres på en trygg måte for de ansatte. Spesielt noterte vi at avlesning på målestav i Nordre Koppervann inntil land kan være utfordrende. Vi ber dere også om å se på målestaven som er etablert lenger ut i Nordre Koppervann, den så ut til å stå skjevt. Videre kan fastmerkeboltene med fordel merkes med en sterk farge, slik at de blir lettere synlige ved kontroll. Ved senere behov for oppdatering av opplysningsskilt og målestaver ber vi om at dere tar kontakt med NVE for godkjenning. Vi ønsker blant annet at dere benytter våre skiltmaler som er tilgjengelig på våre nettsider.

2 Beskrivelse av avvik

Avvik 1	
Krav	<p>IK-vassdrag § 5.5 (Registreringer)</p> <p><i>Den ansvarlige skal foreta og protokollere de målinger og registreringer som er nødvendige eller pålagt for å sikre at anlegg og tiltak drives i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen.</i></p>
Avviket	<p>Dere kunne ikke legge frem dokumentasjon på daglig registrering av minstevannføring ved Gunnarstadvatnet og Ulvåne.</p> <p>Dere kunne ikke legge frem data for vannuttak som i tilstrekkelig grad dokumenterer at dere har vært innenfor konsesjonen for den perioden NVE etterspurte, oktober 2019 til oktober 2020.</p>
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon og intervjuer
Hvordan rette	<p>Dere må fra og med i dag starte å føre manuell logg for minstevannføring, eventuelt etablere elektronisk målemetode som erstatter manuell kontroll. Dere må dokumentere at minstevannføringsarrangementene slipper pålagt mengde ved hjelp av minst en kontrollmåling nedstrøms dam Ulvåne og dam Gunnarstadvatn.</p> <p>Dere må sende inn registrerte data for vannuttaket for perioden 1. oktober 2019 til 1. oktober 2020 med døgnverdier. Dere må etablere måleutstyr som sørger for registrering av vannuttaket med timesverdier.</p>
Frist for retting	01.02.2021

Avvik 2	
Krav	IK-vassdrag § 5.7 (Konkretisere vilkår og forutsetninger) <i>Den ansvarlige skal konkretisere hvordan vilkår og betingelser satt i konsesjoner, godkjenninger og lignende skal oppfylles.</i>
Avviket	Dere kunne ikke legge frem en prosedyre eller rutiner som beskriver hvordan dere skal sikre at vannuttaket fra Trosvågvassdraget er i tråd med vassdragskonsesjonen av 2.3.2004.
Dokumentasjon	Mottatt dokumentasjon og intervjuer
Hvordan rette	Dere må utarbeide en prosedyre for måling og kontroll av vannuttaket. Prosedyren bør beskrive hvem som skal utføre kontrollen, hyppighet på kontrollen, hva kontrollen går ut på og hyppighet på kontroll/kalibrering av elektronisk måleutstyr.
Frist for retting	01.02.2021

3 Beskrivelse av anmerkninger

Nr.	Beskrivelse
1	IK-vassdrag § 5.1 (Lover og forskrifter) Dere bør se på om styrende dokumenter som vassdragskonsesjon, notatet bakgrunn for vedtak (02.03.04) og andre relevante vedtak og vurderinger fra NVE bør samles noe bedre med en nær kobling til relevante lover og forskrifter etter vassdragslovgivningen.
2	IK-vassdrag § 5.7 (Konkretisere vilkår og forutsetninger) Prosedyre for demninger 1.2.50 kan med fordel være mer spesifikk når det gjelder kontroll med minstevannføringsarrangementene (frekvens på kontroll, hvem som skal utføre, hva og hvordan kontrollen skal gjennomføres), eventuelt at dette tas inn i 1.2.52 Prosedyre for måling av vannkilder. Disse kan kanskje skilles tydeligere eller at 1.2.50 blir utdypet. I tillegg foreslår vi å ta inn sjekk av minstevannføring inn i sjekklister for anlegget.

3	<p>IK-vassdrag § 5.6 (Fare og problem)</p> <p>Vi anbefaler å forenkle risikokartleggingen med antall definerte farer og problemer som over tid viser seg å ha lav konsekvens. Dette kan gjøre arbeidet med kartlegging og analyse mer hensiktsmessig og tilpasset anlegget.</p>
4	<p>IK-vassdrag § 5.8 (Avvik)</p> <p>Dere viste at det kan være utfordrende å få en rask og enkel oversikt over registrerte avvik sortert etter tema eller tidspunkt. Dere bør se på metode for enklere søk og filtrering av registrerte avvik.</p>